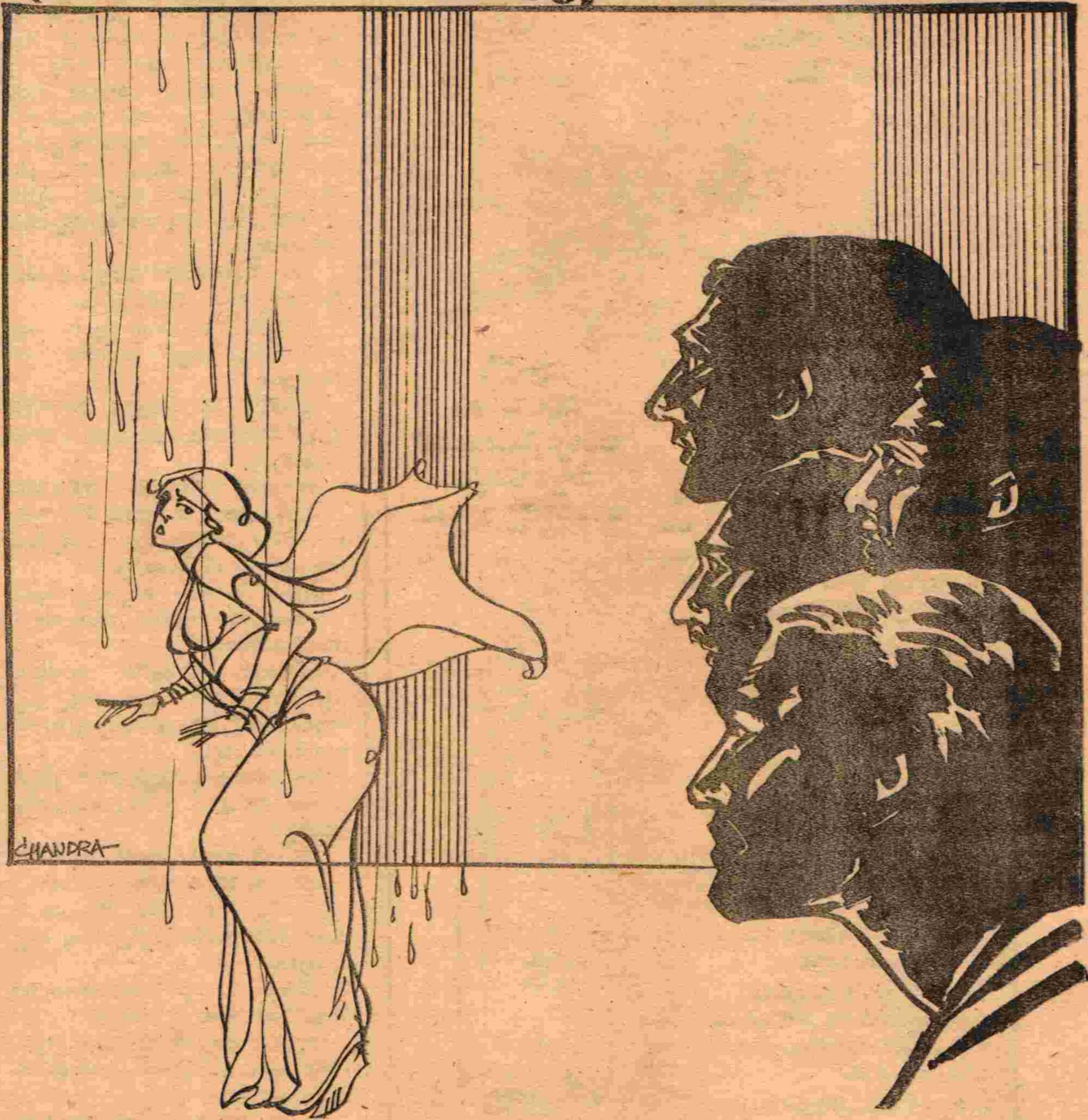

నారము-గిట్ట యెవ్వకెట్టి శుకరరావు

అ దేశంలో ప్రజా నాయకులు పదవుల కోసం ప్రాణాలియ్యగల దీరులు. ఆ పదవుల కోసం తమ కున్న ఆత్మాభిమానాన్ని, సిగ్గుని, లజ్జని త్యాగం చెయ్యగల వీరులు.

ఆ దేశంలో వందలాది వూళ్ళున్నాయి. ఆ వందలాది వూళ్ళలో వెంకటాపురం ఒకటి. వెంకటాపురం వూరు చిన్నది కాబట్టి, ఆ వూర్లో చిన్న చిన్న నాయకులు మాత్రమే ఉన్నారు. చిన్న చిన్న నాయకులు కాబట్టి పెద్ద మోలాదులో కాకుండా

కొంచెం కొంచెం మాత్రమే ప్రజల నెత్తురు తాగుతుంటారు.

కరణం చిన్న రెడ్డిగారు, ముచుపబు పెద్ది రెడ్డిగారు, ప్రెసిడెంటు నాయుడుగారు ఆ వూళ్ళోని పగటు మనుషుల్ని, వాళ్ళ బీవికాల్ని పాలిస్తూ ఆ వూరిని పంచీసుకుని శాసనస్తున్నారు.

అదేమిటోగాని ఆ వూర్లో మనుషులంతా తమ ప్రాణాలు ఎక్కడో కొండగుహల్లో దాచుకున్నట్టు న్నట్టుగా, నిసేజంగా, పురబొమ్మల్లా ఉంటారు.

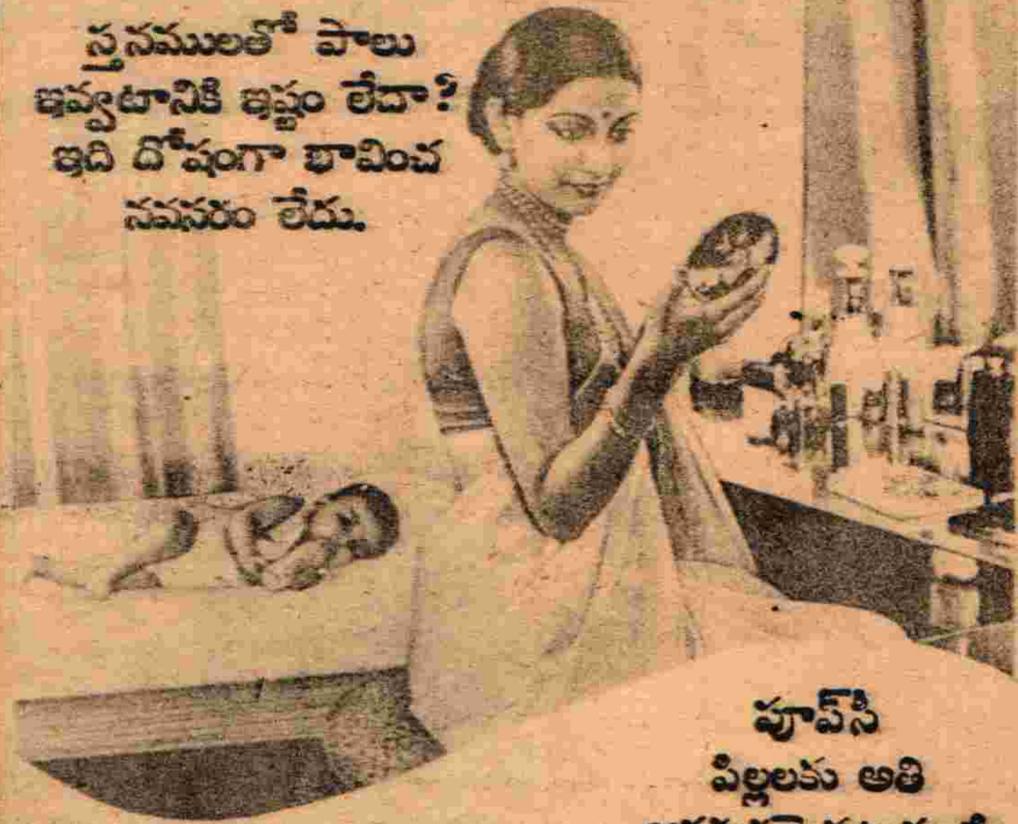
ఆ బొమ్మలకి అప్పుడప్పుడు 'కి' ఇచ్చి పరిగెత్తించటం ఆ వూరిని శాసనస్తువు మనుషులకి వివోదం.

• • • • •

రాత్రి ఎనిమిదవుతూంది. మధ్యాహ్నంమంచి కురుస్తున్న వాన ఉండి ఉండి కురుస్తూనే ఉంది. చల్లని గాలి ఒంటల్లో వణుకు పుట్టించేట్టు వీస్తూంది.

వూరి బయట మామిడిలోపులోని ప్రెసిడెంట్

స్తనములతో పాలు ఇవ్వటానికి ఇష్టం లేదా? ఇది దోషంగా భావించ నుసరం లేదు.

ఫూప్-సీ పిల్లలకు అతి ఆవశ్యకమైనటువంటి స్వాభావికమైన ఆనందాన్ని ఇస్తుంది.

మీరు విమాత్రం తిరికలేని పవిత్రమైన వస్తువు. లేదా మీ శరీర పోషకం అతి జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలనుకోవచ్చును. స్తనములతో పాలు ఇచ్చే ఆలోచన మీ మనస్సుకి లేక పోవచ్చును.

దిగులు చెందకండి. దీనికి తరువాత పాలు ఫూప్-సీ పీవర్. అది మీరు పిల్లలకి ఇచ్చే ప్రేమని రక్షణని ఇస్తుంది.

పోయినా మృదువుగా చప్పరించుటా సుఖముగా పాలు త్రాగుటకు కావలసిన విధంగా మృదుమైంది ఫూప్-సీ నిప్పల్. తగు మోతాదులో పాలు వచ్చేటట్లు మీ ప్రత్యేకంగా తయారు చేయబడింది. పిల్లలు వారి పాల కోసం భాగ్యవశనవశరం లేదు. పాలు త్రాగునపుడు వివిధమైన

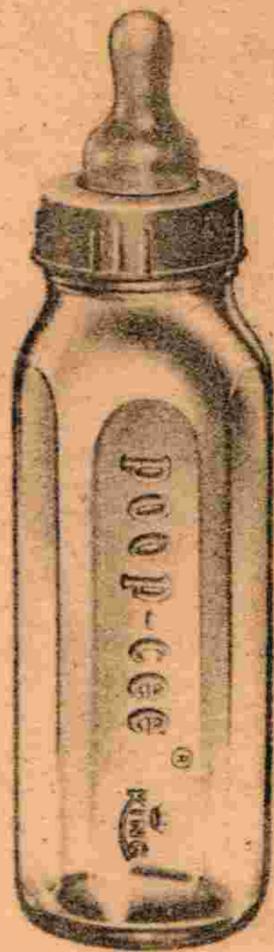
కష్టముండదు—పాలు త్రాగిన తరువాత వారు విమాత్రం అంటిపోరు.

గమక మీ పిల్లలకు పాలు ఫూప్-సీతో ఇవ్వండి. మరి మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి. మీ పిల్లలు స్తనములతో పాలు త్రాగినంత ఆనందంగా ఉంటారు.

మీ వద్ద వారి తీవ్ర ప్రమాణాలు ఉన్నది.

ఫూప్-సీ

భారత దేశంలో అత్యధికంగా అమ్ముటకు ఉన్న బెబిఫీడర్స్ మరియు నిప్పల్స్

గారి గడ్డెజావెల్ నిప్పరెడ్డి, పెద్దిరెడ్డి, నాయుడు, గన్నపెంటు డాక్టర్లు కృపానుండరం గుండ్లబి బల్లపల్లూ కుర్మిల్ల కూర్మనున్నా . డాక్టర్లు కృపానుండరన్న ఆ ఫూప్-సీ అందరూ డ్రాటుబాబే నెలపాటు. డ్రాటుబాబుకి డబ్బు లీన:కోకుండా మందులీయటం ఆట్టే ఇష్ట ముండదు. ఆ ఫూప్-సీ డబ్బులిచ్చి వైద్యం చేయించుకునే ముందు అతనికి ఎక్కువమంత్యలో తాపవడలేదు. ముందే సురెండుకవి గన్నపెంటు జీతం పుచ్చుకుంటూ కరణం, ముషము, ప్రెమి డెంటుగార్లకి ఫేమిలీ డాక్టరుగా స్థిరపడి పోయాడు. వాళ్ళ ముగ్గురూ ఈయనగర్ని తమలో కలిపేయకున్నారు.

'మరి మొదలెడదానా' అన్నారు ముషము. మిగతావాళ్ళు ముగ్గురూ కలలాపారు.

కుంభాని పిడాల ఏడుస్తున్నాయి. పట్టుం మంది వచ్చి 'మెక్కాల్' మూతులు విరిగి పోతున్నాయి.

గ్లాసుల్లో బీరు బిస్తునవి పొంగుతోంది. ప్లేట్లలో కోడిమాంసపు వేపుడు ముక్కలు నూయ ముపుతున్నాయి.

డాక్టరుగారు మూడయ్యడం సిగిల్లెవీడు, మిగతావాళ్ళు లంకాకు మట్టలవీరు కోసం వెట్టు కువి వాటిని తగలేస్తున్నారు. మధ్య మధ్య మద్యం గ్లాసులు చాలీ అవుతున్నాయి.

బయట వాన జోరు పొచ్చుతున్న చిన్నుడు. ఈరుగుగారి గదిలో ప్రవేశించి తీరాలి తాకాని లపాతపాలాడిపోయాంది.

కాకటయిల్ గొంతులోకి దిగుతుంటే వెచ్చగా ఉంది. మెడలులో మందు వ:త్తు పుట్టే నూంది. తీరల్లో కోర్కెలు రగులున్నాయి. వేడి. అందరికీ ఎట్టూర్బులు.

'ఏం ముషముయ్యా మధ్య! చేసే ఏర్పాట్లవో శుభ్రంగా చెయ్యుటూ' ప్రెమిడెంటుగారు కణగర్ని తిడుస్తున్నారు.

వేం వేవడండి! అప్పుడి! ఆ సీతలు ముండకి కలురెట్టేను. ఎదన వం...రూల్! వచ్చి ఏస్తేవా? పోరెక్కండి. దొంగ వం..... కరణం చికాకు నడిపోయి అడ్డమై వ తిట్లు తిట్లు మున్నాడు.

అవేళం వెట్ట రేక గ్లాసులో మందంతా ఒక్కసారే గొంతులో వంపేసేకున్నాడు ముషము.

డాక్టర్లు వాజాగ్గా జీడిపప్పు నమూలున్నాయి. ప్రెమిడెంటుగారు కోడిమాంసం ముక్కలకోసం తడుముకుంటున్నారు.

మందయిపోవ్వండి. అందరికీ ఒళ్ళు వెడక్కి పోతాంది.

నిదాశలో సిండిపోయిన నిట్టూర్బులు—అందరి మునుల్లోనూ ఒక్కటే వారిక. వీర రెసెపెలు కావాలి ఆ క్షణంలో. సిల్కు వీర రెసెపెలేకండాలని పట్టురలేం లేదు, ముషము చిరయివా 'ఎడ్జెస్ట్' అయిపోగలరు డాక్టరులో సహ అలా.

బయట వాన జోరు పొచ్చింది. తలుపు లోను కువి లోపలికి వచ్చింది రత్తలు. ఒళ్ళుల.

కడపసంఘం. మోకాళ్ళయకు ఉప్పు ముతకీర
మంచి విశ్వాకర్తయ్యాయి. చికి వన్నగా వణుకు
తూంది. కరణం గారింటినుంచి కేరళిలో తెచ్చిన
చేపల కూర టేబిల్ విూది పెట్టి ఒక మూలగా
నిల్పించి.

వలుగురు మగళ్ళు దిష్టిబొమ్మల్లా ఉండి
పోయారు. ఎదురుగా గుచ్చునాపిడిలాటి రత్నాల.

రత్నాలు కుండవబొమ్మలా ఉంటుంది. పెద్ద
కాటుక్కళ్ళు, గుండ్రని భుజాలు, పైట పెద్ద
ఠొమ్ముల్ని దాచలేక అవస్థపడుతూంది.

పైట భుజంమీదుగా లాక్కుని బయటకు
చూస్తూంది రత్నాలు. లైటు కాంతి రత్నాలు
జట్టుమీదనుంచి కారుతున్న నీటిబొట్లలోంచి
మెరుస్తూ మెత్తగా—మందకొడిగా దూసుకు
పోతూంది.

వర్షం, మెరుపు, చీకటి, మందు— వలుగురి
కళ్ళలోనూ కోరికలు.

రత్నాలు కళ్ళలో కోరికల్లేవు. గుడిపె దగ్గర
కుర్రనాయాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారో ఆలోచిస్తూంది.
కడదానికి మొన్నట్టింది జోరం! ఇంకా తగ్గనేదు.
గుంటలు అంటలి లాగినారో! వేదో! ఒకటే
ఆలోచనలు.

పాలెయాలా నిల్పున్న రత్నాలు కళ్ళలో
దాక్టరు అందాల్ని వెతుక్కుంటున్నాడు. మునసబు
పెదాల్ని చూస్తున్నాడు. వాయుదుగారు కన్నా
క్రటం లేదు. కరణం లల్లాయి పదాలు పాడు
కుంటున్నాడు.

వర్ష—చలి—ఒళ్ళు వేడెక్కించే మంట. మందు
కంటే, కోడికూరకంటే, కరణం ఇంటినిచ్చిన
వేసలివేపుడు కూరకంటే రత్నాలు రుచిగా
ఉంటుందా, ఉండదా? ఆలోచనల్లో ఎద్దాడు
మునసబు.

రత్నాలు జాకెట్టు చిరుగుతో రతీదేవిని
చూస్తున్నారు ప్రెసిడెంటుగారు.

వర్షం వెరుగుతూంది. రత్నాలు అందం ఇంకా
వెరుగుతూంది.

'వీనస్.' అప్రయత్నంగా అన్నాడు దాక్టర్.
అంటే వీమిల్ మిగతావాళ్ళకు అర్థం కాలేదు.

'గుంట శానా బాగుంది గుటుకలేశాడు కరణం.
'జాగోడమేటయ్యా! దొర జాంపంచువాగుంది'
మత్తుగా మూరిగాడు మునసబు.

ప్రెసిడెంటుగారికి మాత్రం రత్నాలు తన
కిష్టమైన 'గులాబ్ జాం'లా కనిపించింది.

అందరి కళ్ళలో కసి, కోర్కెలు, తపన. రత్తి
వాళ్ళ మాటలు నింటూ భయంగా ద్వారంవైపు
వడిచింది.

ప్రెసిడెంటుగారు మత్తుగా దాన్నే చూస్తు
న్నారు. మునసబు, దాక్టరు చిక్కమొహాలేసుకుని
తను కేదో దారి చూపెట్టమన్నట్టు కరణం మొహం
లోకి చూశారు. కరణం అభయం ఇస్తున్నట్టు
చూశాడు వాళ్ళవైపు.

'నా నోతాను దానియ్యా!' చెప్పి ముందుకు
వడవబోయింది రత్నాలు.

'రత్తి! ఆగవే!' పిల్చాడు కరణం.

బుగతగారి పిలుపు విని భయంగా వెళ్ళి
తిరిగి చూసింది రత్నాలు.

ప్రెసిడెంటుగారు లెగిసి ముందుకు కదిలారు.
ఆయనకు నేటంటే చాలా ఇష్టం. అప్పుడు
అడవికి వెళ్ళి జింకల్ని వేటాడి, ఆ మాంసం తనతో
పాలు మిత్రులందరికీ సమానంగా పంచిపెట్టడం
ఆయన కలవాలే.

జింక బెదిరింది. వేటగాడు ముందుకి కదిలాడు.
జింక బెదురు కళ్ళతో చూస్తుంది. వేటగాడు
వం విసిరాడు.

జింకలో ఒకడు తన 'గుంట'ని చూసుకున్నాడు.
ఒకడు 'గులాబ్ జాం'ని, మరొకడు 'దొర జాం'ను చూసి
చూసుకున్నారు. ఒకడు 'వీనస్'ని దర్శించాడు.

జింకమాత్రం మానవ భాషలో అరిచింది.
'మావా' డీనంగా హివస్వరంతో కేక.
నింగి వేలా ఏకం కాలేదు.
కడలి ఉప్పొంగలేదు.

* * *
'మావా' అన్న పిలుపు అందేంత దగ్గర్లో
నారాయణ. ప్రెసిడెంటు గారింటి వెళ్ళే
చింతచెట్టు కిందున్న గేదెల్ని పాకు కట్టడం
మునిగిపోయినాడు. వాటిని కట్టేసే కుడితి
పెట్టడం కూడా పూర్తయ్యాక గడ్డివాము
వాసుకుని సతువుల ప్రక్కనే వేరబడ్డాడు.
తుంచుగుడ్డతో తడిసిన ఒళ్ళంతా తుడుచుకున్నాడు.

'ఛీ! ఎదవ్యాన' ఒకపారి తిట్టుకుని, మట్టిరి
గింది అక్కడే మరింత ముడుచుకున్నాడు.

నారాయణ ప్రెసిడెంటుగారి జీతగాడు.
వా ద్యంధరూ వారిగాడనే పిలుస్తారు. ఉదయం
లేచిందగ్గర్నుంచి పతువులతోటి ప్రెసిడెంటుగారి
వంట పాలలోను గడిపేస్తూంటాడు. వల్లగా
అరదుగుంపైనే ఎత్తుంటాడు. వాడి తీరం
కండలు తిరిగి రాలుదేరి ఉంటుంది. తను కొలవే
రెండు బస్తాల గింజలతోనూ వాడంత ఒక్కో
పెంచగలిగడా అని అప్పుడు ప్రెసిడెంటు
గారు లెగ ఆళ్ళర్యపోతుంటారు.

వారిగాడు సవ్యగా చూసేవాళ్ళు అయి
వాడి కళ్ళు ఎప్పుడూ విషాదంగానే ఉంటాయి.
వాడిో జడతనం నూకీభవింది ఉంటుంది. వాడి
అడుగుం పాదపుని, వాడి నవ్వులేచి పీరియవ్
ముఖాన్ని చూసి వాణ్ణి చూడాలి అని తాళి బచ్చివో
పోల్చారు. వాడి వెళ్ళాం రత్నాలకి కూడా వారిగా
దెప్పడూ అలా కప్పల్చారు.

ఆ పూరి మొత్తంమీద రెండు అందమైన
కళ్ళకిమాత్రం వారిగాడు గ్రీక్ స్ట్రాబ్యులా, హిందీ
హిందీ కరణవలాడు. వాడి వల్లని నలుపురంతు
కూడా వాణ్యంగానే కబుడుతుం డా కళ్ళకి. ఆ
కళ్ళు పల్లంలో చదువు పూర్తిచేసి వల్లెకొచ్చాయి.
ఆ కళ్ళున్న తనువు పేరు లాజీ. వయసు తెచ్చిన
సాంకంతో వివిగలాడుతూ ఉంటుంది. ప్రెసి
డెంటుగారి ఏకైక సంతానం వాటిట్టి ఆ పూర్వో
అంతా చివ్విరసానూ అనే పిలుస్తారు.

చివ్విరసానూకి మహా బోర్గా ఉంది.
ఉదయంనుంచి వర్షం. దానికేతడు కరెలు
కూడా అప్పుడే పోయింది.

'వన...' వెదుక్కుంటూ వెళ్ళాకి చచ్చింది.
అల్లి లోపల ఎక్కడో గడ్డికొర్రో మునిగి
పోయింది. వెళ్ళాకి చీకటి.

వాళ్ళు జట్టుగా వచ్చింది.
ఎదురుగా సతువుల పాకు వారిగాడు. వారికే
లాతలు మనక వెలుగుగొడ్డివాము వాసుకుని
నిర్దిష్టంగా మట్టు కట్టుకుంటున్నాడు.

వివరాలపాటికి ఒక్క క్షణం మునుపు
కింది. తను చదివిన పుస్తకాలు, చాలా
వేడెక్కించే పాపాళ్ళం, పల్లం నాగరికత, బోలుగా
వర్షం, శబ్దంలాగి, లోపల్ శిల్పం విగ్రహ
పుష్టితో వారిగాడు. వయసు వేడి. కోరికల వాడి.

పాలెయాలంటి వయసు. పాలెయ్యి, వేట
లతో, ఉప్పు కారంతో ముద్దుగా వెచిన తీరం.
కోరికల బువ.

వడిచిగా వానో తదుమ్మా కుచ్చుల పాకుకి
వడిచింది చివ్విరసాని.

వారిగాడు మట్టు తుప్పుకొన్న పూకి లేచి
నిలబడ్డాడు. చివ్విరసానూ వేతులు వది
మెడు తాకుతున్నాయి. వారిగాడికి ఉదయం
వేచింది.

వర్షం వెరుగుతుంది.
'అమ్మాయిగో! బయటగా వచ్చాడు వారిగాడు.
'ఏదో! కొంటెగా చూడండి చివ్విరసానూ.

వారిగాడి జట్టుమంచి పుస్తకాలు అయిన వాటి
చివ్విరసానూని బాపెట్టడం లేదు. వాడి
భుజాలు మట్టుకుని తన రొమ్మునే పొక్కుకుంది.
వారిగాడిో జడతనం అప్పు ఎదురుకుని ఎక్కడికో
పోలిపోయింది.

వాడులాగే గెజిటీవో ఉప్పులో.
వాడు తినే గాడు కరంలొ కూడా వారం ఉంది.
వర్షం కొంచెం కొంచెం తగ్గుతుంది.
చివ్విరసానూ తియ్య తియ్యగా మూలగుతుంది.
అప్పుడే ప్రవేశించిన ప్రెసిడెంటుగారి చిర
విప్రుల్లాటి కన్నుమాత్రం ఆలోచిస్తూ వచ్చాయి.
'వారిగా!' ప్రెసిడెంటుగారి లరంపు.

ఎక్కడో ఉరుము లిమింది.
అప్పుడే సిదుగు వడిచింది.

• • •
ఆ తెల్లవారు జామున గరి బయట ఉప్పు
చింతతోపుల్లో పాడుబడ్డ బావిలో రత్నాలు కవం
వేచింది.

• • •
రవ్వబండ దగ్గరి వలవాయితో వారిగాడికి
ప్రెసిడెంటుగారిల్లో దొంగతనం చేసినందుకు
నూ కరణంలా, మునసబులా, ప్రెసిడెంటు
గారు కలిపి వాడికి ఒక వంక కరణం దెబ్బ
శిక్షగా తీర్పు చెప్పారు.

ఆ మాత్రం చివ్విరసానూకి ఉప్పుకోడి వడ
వా కొడుకు వారిగాడు మాత్రం చివ్విరసానూ
మీద వడిచికి ప్రాణం దొరికేశాడు.

వారిగాడికి, రత్నాలకి పుట్టిన పిల్లలమాత్రం
ఆ తర్వాత ఆ పూర్వో వాయిగా వారలాళ్ళ
అడుక్కోటం ప్రారంభించారు. *